

Biblia, absolútny základ pravdy a rímskokatolícka autorita

Richard M. Bennett

Obsah:

[Jedine Písmo je inšpirované a svojou podstatou smerodajné](#)

[Pravda a Písmo](#)

[Iné zdroje autority odsúdené](#)

[Výraz „Sola Scriptura“](#)

[Ustanovenie a výklad](#)

[Dostatočnosť Písma](#)

[Tvrdenie, že „Sola Scriptura“ nie je možné](#)

[Nariadenie a naša láska k Bohu](#)

[Základ pravdy pre Rímskokatolícku cirkev je relatívne meradlo.](#)

[Kanonické právo po Druhom vatikánskom koncile](#)

[Katechizmus katolíckej cirkvi \(1994\)](#)

Jedine Písmo je inšpirované a svojou podstatou smerodajné ↑

Biblické poslanstvo vdýchnuté Bohom je zjavením v písomnej forme (2. Timoteovi 3:15-16). Biblia tvrdí, že to, čo Boh inšpiroval, je Jeho písané slovo (2. Petra 1:20-21). Keď Pán Ježiš Kristus povedal, že „*Písmo nemôže byť zrušené*“ (Ján 10:35), hovoril o Božom písanom slove.

Udalosti, skutky, prikázania a pravdy od Boha sú nám podané vo forme výrokov t.j. logických, písaných viet. Boh prehlasuje v Písme, že ono a len ono je tou konečnou autoritou vo všetkých otázkach viery a morálky. Čiže je len jeden písomný zdroj od Boha a je len jeden základ pravdy pre Boží ľud v Cirkvi.

Pravda a Písmo ↑

Pán Ježiš Kristus vo svojej významnej veľkňazskej modlitbe jasne prehlásil pravdu Božieho Slova. Povedal: „*Posväť ich v pravde, - Tvoje slovo je pravda.*“ Toto bolo v súlade s vyhláseniami v celej Starej zmluve, v ktorej Duch Svätý neustále prehlasuje, že zjavenie od Boha je pravda, ako napríklad v žalme 119:142, „*zákon Tvoj je pravda.*“ Hospodin sám preto stotožnil pravdu s písaným Slovom. Nie je žiaden iný zdroj než samotné Písmo, na ktorý by sa vzťahovalo takéto vyhlásenie. Tento jediný zdroj, Sväté Písmo, je pre veriaceho meradlom pravdy.

V Novej zmluve je to písané Božie Slovo a jedine ono, na ktoré sa Pán Ježiš Kristus a Jeho apoštoli odvolávajú ako na konečnú autoritu. Pri pokúšaní sa Pán Ježiš trikrát vzoprel Satanovi hovoriac „*Je napísané*“, ako napríklad u Matúša 4:4: „*On však povedal: Napísané je: Nie samým chlebom bude človek žiť, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích.*“ Tým, že vyhlásil „*Je napísané*“, Pán použil presne takú istú vetu, aká je použitá v Svätej

Biblii štyridsaťšesťkrát. Opakovaný výskyt tejto frázy podčiarkuje jej dôležitosť. Pánovo úplné prijatie autority Starej zmluvy je zjavné z Jeho slov, ktoré nachádzame u Matúša 5:17-18: „*Nemyslite si, že som prišiel zrušiť zákon alebo prorokov; neprišiel som zrušiť, ale naplniť; lebo veru vám hovorím: Dokiaľ sa nebo a zem nepominú, nepominie sa ani jediné písmenko, ani jediná čiaračka zo zákona, kým sa všetko nestane.*“

Iné zdroje autority odsúdené ↗

Naviac, pri vyvracaní chýb Saducejov Písmo zaznamenáva, ako Pán hovorí: „*Blúdite, pretože neznáte Písmo ani moc Božiu.*“ (Matúš 22:29) Ježiš Kristus sústavne ostro kritizoval a napomínal farizejov, pretože postavili svoju tradíciu na úroveň Božieho Slova. Odsúdil ich, pretože sa pokúsili narušiť samotný základ pravdy postavením znamienka rovnosti medzi svojej tradície a Slovo Božie. Tak to o nich vyhlásil v Markovi 7:13: „*Takto rušíte slovo Božie svojím podaním, ktoré ďalej podávate; a mnoho tomu podobného robíte.*“ Keďže jedine Písmo je inšpirované, ono samotné je konečnou autoritou a sudcom Tradície.

Slovo Pánovo hovorí v Prísloviach 30:5,6 „*Každá reč Božia je prečistená, On je štítom tým, čo sa k nemu utiekajú. Nepridávaj nič k Jeho slovám, aby ťa nestrestal a neoznačil za luhára.*“ Boh prikazuje, že nemáme nič pridávať k Jeho Slovu: tento príkaz je s dôrazom ukazuje, že jedine Božie Slovo je inšpirované a ono samotné je čisté a nepoškvrnené.

V jednom rade s Prísloviami stojí Hospodinovo silné, jasné vyhlásenie v Izaiášovi 8:20: „*K učeniu a svedectvu! Naozaj pre slovo, ktoré hovorím, nekynie úsvit.*“ Pravda je takáto: keďže jedine Božie Slovo je inšpirované, ono a len ono samotné je výhradným pravidlom viery. Nemôže to byť ináč.

Výraz „Sola Scriptura“ ↗

Od doby odovzdania Desatora na hore Sinai, keď Svätý Boh písal prstom po kamenných doskách (Exodus 31:18), až podnes bolo písané Božie Slovo zachované vo svete. Termín „Sola Scriptura“ alebo „jedine Písmo“ ako meradlo pravdy je akoby skratkou pre dôrazné a opakované vyhlásenia Písma a Božieho prikázania. Samotná fráza „Je napísané“ znamená výlučne zapísané, zaznamenané a nie niečo z počutia, čo sa len hovorí medzi ľuďmi. Príkaz veriť tomu, čo je napísané, znamená veriť len čistému Božiemu Slovu. Oddeluje od všetkých ostatných zdrojov *súbor spisov*, ktorému má človek veriť. To, o čo ide pred Všesvätým Bohom, je Jeho nepoškvrniteľná pravda.

V úplne poslednom prikázaní Biblie nám Boh rezolútne hovorí, aby sme nepridávali ani neuberali z Jeho Slova. „*Ja osvedčujem každému, kto počuje prorocké slová tejto knihy: ak niekto pridá k nim, tomu Boh pridá pliaga opísaných v tejto knihe. Ak niekto vezme niečo zo slov tejto prorockej knihy, tomu Boh vezme podiel na strome života a zo svätého mesta, opísaných v tejto knihe!*“ (Zjavenie 22:18-19)

Jeho Slovo je samo osebe absolútne dostatočné. (Žalm 119:160)

Ustanovenie a výklad ↗

Princíp „Sola Scriptura“ je v súlade so spôsobom, akým sa má slovo pravdy, ktoré pochádza od Boha, vykladať, ako vysvetľuje Žalm 36:10: „*Lebo u Teba je prameň života a v Tvojom*

svetle svetlo vidíme. “ Božiu pravdu vidno vo svetle Božej pravdy. To je presne to isté, čo hovorí apoštol Pavel: „*O tom aj hovoríme, nie síce naučenými slovami ľudskej múdrosti, ale (slovami), ktorými učí Duch. A tak duchovné posudzujeme duchovne.*“ (1. Korintským 2:13). Zjavne vo svetle, ktoré vrhá Božia pravda, je viditeľná Jeho pravda. (Porovnaj Ján 3:18-21, 2. Korintským 4:3-7).

Apoštol Peter na podnet Ducha Svätého vyhlasuje: „*Uvedomte si predovšetkým, že ani jedno proroctvo Písma nepripúšťa samovoľný výklad; lebo nikdy z ľudskej vôle nepovstalo proroctvo, ale Duchom Svätým vedení hovorili (svätí) ľudia Boží.*“ (2. Petra 1:20-21).

Logicky teda Peter objasňuje, že aby sa zachovala čistota písaného slova Svätého Boha, zdroj výkladu musí pochádzať z toho istého čistého zdroja ako prameň samotného Písma. Písmo sa dá správne pochopiť len vo svetle Písma, keďže ono jediné je nepoškvrnené. Len cez svetlo Svätého Ducha sa dá Písmo správne chápať. Svätý Duch spôsobuje, aby tí, ktorí sú Pánovi, chápali Písmo (Ján14:16-17,26).

Keďže Duch toto robí skrze Písmo, zjavne je to v súlade s princípom, že Písmo samotné je neomylnou zásadou výkladu jeho vlastnej pravdy: „*Duch je, ktorý svedčí, pretože Duch je pravda.*“ (1. Jána 5:6).

Tí, ktorí naozaj túžia byť verní Pánovi v tejto otázke meradla „Sola Scriptura“, sa musia obrátiť k Pánovi, aby poslúchli Jeho prikázanie: „*Obráťte sa k môjmu karhaniu! Vylejem na vás svojho ducha, dám vám poznať svoje slová.*“ (Príslovia 1:23) Ak niekto túži po pravde v tejto základnej otázke s postojom zo žalmu 51:17 so „*srdcom skrušeným a zdrveným*“, Pán Boh ním nepohrdne, ale zjaví mu hlavný základ, na ktorom stál Pán Ježiš Kristus aj apoštoli. Slovom apoštola Jána: „*To je ten učeník, ktorý svedčí o týchto veciach a napísal toto, - vieme, že je pravdivé jeho svedectvo.*“ (Ján 21:24) Apoštol Ján písal, takisto ako Peter a Pavol, aby tí, ktorí sú spasení, vedeli, že jeho svedectvo je pravdivé.

Dostatočnosť Písma ↑

Úplnú dostatočnosť Písma vyhlásil apoštol Pavol: „*Každé písmo, vdýchnuté od Boha, (je) aj užitočné učiť, karhať, napravovať a vychovávať v spravodlivosti, aby dokonálny bol človek Boží a spôsobilý na všetko dobré.*“ (2. Timoteovi 3:16-17) Písmo je všetkým, čo potrebujeme ako konečnú pravdu a autoritu.

Tvrdenie, že „Sola Scriptura“ nie je možné ↑

Pri pokuse dokázať právo tradície na autoritu sa často odvoláva na celkom posledný verš Jánovho evanjelia, kde je napísané: „*A je ešte mnoho iného, čo Ježiš učinil. A keby sa všetko dopodrobna malo popísať, myslím, ani svet by nestačil na knihy, ktoré by sa dali napísať.*“ (Ján 21:25) Samozrejme, bolo mnoho skutkov a slov Pánových, ktoré nie sú zaznamenané v Písme. Písmo je smerodajným záznamom, ktorý dal Svätý Boh svojmu ľudu. Nemáme ani jedínú vetu, ktorá by bola rozhodne od Pána, okrem toho, čo je v písanom Slove. Odvolávať sa na tradíciu ako na autoritu, keď ju nedal Svätý Boh, je zbytočné. Myšlienka, že nejakým spôsobom boli slová a udalosti od Pána zaznamenané v tradícii, jednoducho nie je pravdivá.

Ďalším zúfalým pokusom ospravedlniť tradíciu je vyhlásenie, že prvotná cirkev nemala Novú zmluvu. Apoštol Peter hovorí o spisoch apoštola Pavla, keď poznamenáva: „*... ako vám písal aj náš milovaný brat Pavel podľa múdrosti jemu danej. O tomto hovoril vo všetkých svojich*

listoch, v ktorých niektorým veciam ťažko rozumieť. A neučení a neutvrdení ľudia ich práve tak, ako ostatné Písma, aj prekrúcajú na vlastnú skazu.“ (2. Petra 3:15-16) Peter tiež vyhlasuje, že písal, aby si veriaci pamätali, čo povedal. Preto napísal: „*Chcem vám teda vždy pripomínať tieto veci, aj keď ich znáte a utvrdení ste v prítomnej pravde.*“ (2. Petra 1:12).

Od najstarších čias bola k dispozícii podstatná časť Novej zmluvy. Na vnuknutie od Pána apoštol Pavol prikazuje, aby sa Jeho listy čítali aj v iných zboroch okrem tých, do ktorých boli poslané. To jasne dokazuje, že písané Božie Slovo bolo v obehu, už keď žili apoštol. Pánovo prikázanie veriť tomu, čo je napísané, vždy bolo niečím, čo veriaci mohli poslúchať a poslúchali. V tejto veci musíme mať pokoru prikázanú v Písme, aby sme si nemysleli viac, než je napísané: „... *aby ste sa na nás naučili: Nič nad to, čo je napísané! – aby sa nikto nevychvaloval jedným proti druhému.*“ (1. Korinským 4:6).

Nariadenie a naša láska k Bohu [↑](#)

Pán uplatňuje tému pravdy pri našej láske k nemu. To znovu podčiarkuje jej dôležitosť: „*Odpovedajúc mu Ježiš riekol: Ak ma niekto miluje, bude zachovávať moje slovo, a môj Otec bude ho milovať a prideme k nemu a budeme prebývať u neho. Kto ma nemiluje, nezachováva moje slová. A slovo, ktoré počujete, nie je moje, ale Otcovo, ktorý ma poslal.*“ (Ján 14: 23-24) A potom znova: „*Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nikdy nepominú.*“ (Matúš 24:35)

Sám Pán hľadel jedine na autoritu Písma, takisto ako jeho učeníci po ňom. Potvrdili samotné posolstvo Starej zmluvy. „Zákon Hospodinov je dokonalý.“ (Žalm 19:7). Veriaci má byť verní Pánovej ceste, pridržiavajúc sa jedine toho, čo je napísané: „Tvoje Slovo je pravda.“ Všetci praví veriaci preto musia uznať, že existuje absolútna miera, ktorou sa môže posúdiť, či vec je pravdivá alebo nepravdivá. V minulosti sa táto štandardná miera nazývala „pravidlo viery“ alebo „základ pravdy“, čo znamenalo mieru, podľa ktorej sa pozná pravda. Tento princíp, ako sme videli, je, že písané Božie Slovo je *samo o sebe* základom pravdy.

Základ pravdy pre Rímskokatolícku cirkev je relatívne meradlo. [↑](#)

Pre rímsky katolicizmus nie je základ pravdy absolútny. Skôr je jeho základ trojitý: Biblia, tradícia a to, čo predkladá Rímskokatolícka cirkev ako božské zjavenie. Z týchto troch zdrojov je konečnou autoritou rozhodnutie a nariadenia vládnuceho pápeža. Je to viditeľné v oficiálnych dokumentoch z rímskokatolíckych zdrojov.

Kanonické právo po Druhom vatikánskom koncile [↑](#)

Kánon 750 „Božskou a katolíckou vierou treba veriť všetko to, čo obsahuje napísané alebo tradované Božie slovo čiže jeden poklad viery zverený (Rímskokatolíckej) Cirkvi, **a súčasne sa predkladá ako Bohom zjavené** buď slávnostným magistériom (Rímskokatolíckej) Cirkvi, alebo jej riadnym a univerzálnym magistériom...“[\[1\]](#)

Kánon 749 „Najvyšší veľkňaz je na základe svojho úradu neomylný v magistériu (pozn. prekl. učiteľský úrad), keď ako najvyšší pastier a učiteľ všetkých veriacich, ktorý má za úlohu posilňovať svojich bratov vo viere, definitívnym úkonom vyhlasuje náuku o viere alebo mravoch za záväznú.“ (§1)

Kánon 752 „Aj keď nie súhlas viery, predsa však **nábožnú poslušnosť rozumu a vôle treba prejavovať náuke, ktorú buď Najvyšší veľkňaz, alebo kolégium biskupov hlása o viere alebo mravoch, keď vykonávajú hodnoverné magistérium**, hoci túto náuku nezamýšľajú vyhlásiť definitívnym úkonom; veriaci sa teda majú starostlivo vyhýbať tomu, čo sa s ňou nezhoduje.“

Kánon 333 „Proti rozsudku alebo dekrétu Rímskeho veľkňaza niet odvolania ani rekuru.“ (§3)

Katechizmus katolíckej cirkvi (1994) ↗

Odstavec 80 „Posvätná Tradícia a Sväté Písmo teda navzájom úzko súvisia a sú spojené. Ved' obidve vyvierajú z toho istého božského prameňa, určitým spôsobom splývajú v jedno a smerujú k tomu istému cieľu.“[\[2\]](#)

Odstavec 81 „*Sväté Písmo* je Božie slovo, nakoľko je písomne zaznačené z vnuknutia Ducha Svätého.

Posvätná Tradícia však Božie slovo, ktoré zveril Kristus Pán a Duch Svätý apoštolom, neporušene odovzdáva ich nástupcom, aby ho, osvietení Duchom pravdy, svojím ohlasovaním verne zachovávali, vysvetľovali a šírili.“

Pod titulkom *Apoštolská tradícia* a podtitulkom ... *pokračuje v apoštolskom nástupníctve*, sa tvrdí nasledovné:

Odstavec 77 „Aby sa však evanjelium zachovalo v Cirkvi stále neporušené a živé, apoštoli zanechali biskupov ako svojich nástupcov a „odovzdali im svoje miesto v Učiteľskom úrade.“ Lebo „apoštolské ohlasovanie, ktoré je osobitným spôsobom zaznačené v inšpirovaných knihách, malo sa nepretržitým nástupníctvom zachovať až do konca čias.“

Komentár: Nikde v Písme nie je odvolanie na existenciu apoštolského nástupníctva. V Novej zmluve apoštolovia ustanovili nie apoštolov, ale starších a diakonov. Neexistuje žiaden biblický text pre tieto „mocou obdarujúce“ vety nového *Katechizmu*. Odstavec 77 je príkladom takzvanej „pravdy“ nariadením.

Odstavec 78 „Toto živé odovzdávanie, vykonávané v Duchu Svätom, sa volá Tradícia, pretože sa líši od Svätého Písma, i keď je s ním úzko spojené. Prostredníctvom tradície „(Rímskokatolícka) Cirkev vo svojom učení, živote a kulte zachováva a všetkým pokoleniam odovzdáva všetko, čím sama je, a všetko, čo verí.“ „Výroky svätých Otcov dosvedčujú oživujúcu prítomnosť tejto Tradície, ktorej bohatstvo prechádza do praxe a života veriacej a modliacej sa Cirkvi.“

Komentár: Rímskokatolícki autori v oficiálnom rímskokatolíckom učení nedokážu definovať, aký je obsah a presné doktríny proklamovanej „apoštolskej Tradície“. Jednoduchý dôvod prečo sa to nerobí, je ten, že neexistujú. Jediné zvláštne zjavenie, ktoré dnes človek má od Boha, ktoré bolo odovzdané apoštolom, je napísané Písmo. Neexistuje žiaden súbor doktrín od Pána alebo od apoštolov okrem písaného slova Písom. Je to skutočne arogancia vyhlásiť rímskokatolícku tradíciu za „živé odovzdávanie vykonávané Duchom Svätým“. Kolosenským 2:8 vystríha pred takouto tradíciou ľudského pôvodu: „*Hľad'te, aby vás niekto nestrhol*

mudráctvom a prázdny mánením podľa ľudského podania, podľa živlov sveta a nie podľa Krista.“

Odstavec 82 „Z toho vyplýva, že (Rímskokatolícka) Cirkev, ktorej je zverené odovzdávanie a vysvetľovanie Zjavenia, „nečerpá svoju istotu o všetkom, čo bolo zjavené, iba zo Svätého písma. Preto treba obidve prijímať a vážiť si ich s rovnakou láskou a úctou.“

(To isté tvrdí aj II. Vatikánsky koncil)

Odstavec 84 „Poklad viery (*depositum fidei*), ktorý je obsiahnutý v posvätnéj Tradícii a vo Svätom písme, bol prostredníctvom apoštolov zverený celej (Rímskokatolíckej) Cirkvi.“

Odstavec 85 „Úloha autenticky vysvetľovať Božie slovo, písané alebo ústne podané, bola zverená jedine živému Učiteľskému úradu (Rímskokatolíckej) Cirkvi – čiže biskupom v spoločenstve s Petrovým nástupcom, rímskym biskupom - , „ktorý vykonáva svoju autoritu v mene Ježiša Krista.“

Komentár: Prečo by mal niekto motiváciu čítať Bibliu, ak nesmie nechať Bibliu, aby sama seba vykladala? (Žalm 36:9; 2. Petra 1:20-21).

Odstavec 67 „V priebehu storočí sa vyskytli takzvané „súkromné“ zjavenia. Niektoré z nich uznala aj cirkevná autorita. Nepatria však do pokladu viery. Ich úlohou nie je „zlepšovať“ či „dopĺňať“ Kristovo definitívne Zjavenie, ale pomáhať, aby sa ono plnšie žilo v istom dejinnom období. Zmysel veriacich (*sensus fidelium*)vie pod vedením Učiteľského úradu (Rímskokatolíckej) Cirkvi rozlíšiť a prijať, čo je v týchto zjaveniach autentickou výzvou Krista alebo jeho svätých pre Cirkev.“

Komentár: Učenie tohoto odstavca je príkladom tradície pokúšajúcej sa zbaviť účinnosti písané Božie Slovo. Zatiaľ čo podľa učenia Ríma bežní katolíci môžu byť prostriedkami mimobiblického zjavenia, rozpoznanie hodnovernosti takéhoto zjavenia sa už na samotných obyčajných katolíkov nevzťahuje. To sa už skôr musí podávať cez magistérium (učiteľský úrad) „Matky Cirkvi“, ktorá si robí nárok na takúto autoritu (pozri tiež vyššie uvedený kánon 750). Rím racionalizuje prijímanie iných zdrojov mimobiblického zjavenia tvrdením, že bežní veriaci katolíci uvítajú čokoľvek, ku prijatiu čoho ich magistérium Rímskej cirkvi povedie. Upevňuje svoju moc nad radovými katolíkmi tým, že prakticky popiera, že zjavenie je úplné a definitívne. Biblia vystríha „Nič nad to, čo je napísané!“ (1. Korintským 4:6). Rím tu prijíma súkromné mimobiblické zjavenie, ale len podľa svojho prania. Čo vyplýva z takejto nebiblickej doktríny, je napríklad príliv prijímania zjavení „Márie“ alebo jej „evanjelia skutkov“.

Zhrnutie: Napriek princípu *Sola Scriptura*, podľa ktorého je písané Božie Slovo konečnou autoritou, Rím sa pokúsil ustanoviť svoju vlastnú Tradíciu.

Rímska cirkev nikdy nedefinuje dogmatický obsah tejto údajnej apoštolskej tradície, ktorá zaväzuje všetkých ľudí! Človeku sa hovorí, že existuje, že ju vlastní Rímskokatolícka cirkev a že človek je nútený podrobiť sa Rímskokatolíckej cirkvi, ktorá jediná má plnosť Božieho zjavenia od apoštolov. Ani oficiálnemu rímskokatolíckemu učeniu, ani rímskokatolíckym autorom sa nedarí určiť obsah a presné dogmy údajnej „apoštolskej Tradície“. Jednoduchý dôvod, prečo nič také neudávajú, je ten, že to neexistuje. Ak niekto tvrdí, že 2. Tesalonickým 2:15 ustanovuje Tradíciu, je potrebné ho vyzvať, aby uviedol dogmy, o ktorých sa Pavol

zmieňuje a v ktorých hovorí, že ich ústne zveril Tesalonickým. Jediné zvláštne zjavenie, ktoré človek dnes má od Boha a ktoré bolo odovzdané apoštolom, sú písané Písma. Ako sme videli, Pán Ježiš Kristus hľadel jedine na autoritu Písem, takisto ako aj apoštoli po ňom. Potvrdili platnosť Starej zmluvy. Pravý veriaci sa pridržiava jedine toho, čo je napísané: „*Tvoje slovo je pravda.*“ Ako sám Pán zavrhol Tradíciu, ktorá sa pokúšala zbaviť písané Božie slovo účinku, tak to musíme robiť aj my. „*Moje ovce počúvajú môj hlas, aj ja ich znám a nasledujú mňa.*“ (Ján 10:27)